



PARLAMENTUL EUROPEAN

2009 - 2014

---

Comisia pentru drepturile femeii și egalitatea de gen

---

2010(0067)(CNS)

30.11.2010

## AVIZ

al Comisiei pentru drepturile femeii și egalitatea de gen

destinat Comisiei pentru afaceri juridice

referitor la propunerea de regulament al Consiliului (UE) de punere în aplicare a unei cooperări consolidate în domeniul legislației aplicabile divorțului și separării de drept  
(COM(2010)0105 – C7-0315/2010 – 2010(0067)(CNS))

Raportoare pentru aviz: Angelika Niebler

PA\_Legam

## JUSTIFICARE SUCCINTĂ

### Prezentare generală:

Unul dintre obiectivele principale ale Uniunii Europene îl constituie menținerea și dezvoltarea unui spațiu de libertate, securitate și justiție, în care să fie garantată libera circulație a persoanelor. Situația juridică la nivelul european privind legislația aplicabilă în cazul unui divorț sau al unei separări de drept pentru soți cu naționalități diferite este, în prezent, foarte confuză. Aceasta conduce adesea la o „precipitare la tribunal” – unul dintre parteneri introduce primul cererea de divorț, asigurându-se că procedura de divorț decurge după o anumită legislație, mai favorabilă, în opinia sa, intereselor proprii. Scopul propunerii de regulament îl constituie asigurarea certitudinii juridice pentru cuplurile respective și garantarea previzibilitate și a flexibilității.

Întrucât dreptul familiei este un domeniu deosebit de sensibil al legislației naționale, propunerea de regulament a Comisiei nu prevede uniformizarea dreptului familiei, nici măcar a legislației privind divorțurile, ci mai degrabă o serie de reglementări comune, prin care să se determine ce jurisdicție națională se aplică în cazul divorțurilor cuplurilor în care partenerii au naționalitate diferită. În prezent, circa 300 000 de noi cupluri binaționale iau ființă anual în UE, în plus față de cele 16 milioane de cupluri internaționale deja existente. Circa 140 000 – 170 000 dintre acestea se despart însă anual, în întreaga UE. Aceste cifre, precum și legislațiile pertinente în materie de divorț, foarte diferite în întreaga Uniune Europeană, ilustrează clar necesitatea asigurării unei mai mari certitudini juridice pentru cazurile de divorț sau separare.

Prin urmare, Comisia Europeană propune consolidarea autonomiei părților în materie de divorț și de separare de drept, dând soților posibilitatea, în anumite limite, de a alege legislația aplicabilă divorțului și separării de drept a acestora. În acest cadru, soții ar trebui să aibă dreptul de a alege legislația unei țări, cu care au o legătură specială, legislația aleasă trebuind să fie compatibilă cu valorile comune ale Uniunii Europene.

### Poziția raportoarei pentru aviz

Raportorea pentru aviz susține, în principiu, conținutul reglementărilor privind stabilirea legislației aplicabile în cazul divorțurilor și al separărilor de drept.

Amendamentele din prezentul aviz sunt menite să adapteze propunerea Comisiei, astfel încât orice discriminare pe criterii de gen să fie exclusă, să se asigure egalitatea de șanse între soți, iar bunăstarea copiilor să fie de maximă prioritate.

În final, raportorea consideră că reglementarea uniformă la nivel european a legislației în materie de divorț și separare legală nu ar trebui să constituie țelul final, ci că aceasta ar trebui să fie urmată de o etapă ulterioară, în care să fie adoptate reglementări privind și consecințele divorțului (drepturile de proprietate, pensie alimentară, ajustarea drepturilor de pensie). Consecințele divorțului nu sunt acoperite prin dispozițiile prezentei propuneri.

## AMENDAMENTELE

Comisia pentru drepturile femeii și egalitatea de gen recomandă Comisiei juridice, competentă în fond, să includă în raportul său următoarele amendamente:

### Amendamentul 1

#### Propunere de regulament Considerentul 2a (nou)

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

***(2a) În temeiul articolului 8 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în toate acțiunile sale, Uniunea urmărește să elimine inegalitățile și să promoveze egalitatea între bărbați și femei;***

### Amendamentul 2

#### Propunere de regulament Considerentul 15a (nou)

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

***(15a) Dacă soții nu pot ajunge la un acord în ceea ce privește legislația aplicabilă, aceștia ar trebui să parcurgă o procedură de mediere care să includă cel puțin o consultare cu un mediator autorizat.***

### Amendamentul 3

#### Propunere de regulament Considerentul 16

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

(16) Alegerea în cunoștință de cauză a celor doi soți reprezintă un principiu fundamental al prezentului regulament. Fiecare dintre soți trebuie să cunoască

(16) Alegerea în cunoștință de cauză a celor doi soți reprezintă un principiu fundamental al prezentului regulament. Fiecare dintre soți trebuie să cunoască

exact consecințele juridice și sociale ale alegerii legislației aplicabile. Posibilitatea de a alege de comun acord legislația aplicabilă nu ar trebui să aducă atingere drepturilor și egalității de șanse de care beneficiază cei doi soți. Prin urmare, judecătorii din statele membre ar trebui să realizeze cât de important este ca cei doi soți să ajungă la o înțelegere cunoscând pe deplin consecințele legale ale acesteia.

exact consecințele juridice și sociale ale alegerii legislației aplicabile. Posibilitatea de a alege de comun acord legislația aplicabilă nu ar trebui să aducă atingere drepturilor și egalității de șanse de care beneficiază cei doi soți. Prin urmare, judecătorii din statele membre ar trebui să realizeze cât de important este ca cei doi soți să ajungă la o înțelegere cunoscând pe deplin consecințele legale ale acesteia. ***În momentul legalizării alegerii legislației aplicabile, fiecare dintre soți trebuie să fie informat în mod individual cu privire la consecințele legale ce rezultă din alegerea legislației aplicabile. Dispozițiile naționale prin care soților li se poate acorda asistență juridică ar trebui să se aplice în consecință.***

#### Amendamentul 4

##### Propunere de regulament Considerentul 17

###### *Textul propus de Comisie*

(17) Ar trebui introduse anumite garanții pentru a se asigura faptul că soții sunt conștienți de consecințele alegerii lor. O condiție ***minimă*** ar fi ca acordul privind alegerea legislației aplicabile să fie încheiat în scris, datat și semnat de ambele părți. Cu toate acestea, în cazul în care legislația statului membru participant în care ambii soți își au reședința obișnuită prevede cerințe formale suplimentare, trebuie respectate astfel de cerințe. De exemplu, asemenea cerințe formale suplimentare pot exista într-un stat membru participant în care acordul este inclus într-un contract de căsătorie.

###### *Amendamentul*

(17) Ar trebui introduse anumite garanții pentru a se asigura faptul că soții sunt conștienți de consecințele alegerii lor. O condiție ar fi ca acordul privind alegerea legislației aplicabile să fie încheiat în scris, datat și semnat de ambele părți ***și legalizat de către un notar***. Cu toate acestea, în cazul în care legislația statului membru participant în care ambii soți își au reședința obișnuită prevede cerințe formale suplimentare, trebuie respectate astfel de cerințe. De exemplu, asemenea cerințe formale suplimentare pot exista într-un stat membru participant în care acordul este inclus într-un contract de căsătorie.

#### Amendamentul 5

##### Propunere de regulament Considerentul 20

*Textul propus de Comisie*

(20) **În anumite situații**, ar trebui aplicată legislația instanței judecătorești sesizate atunci când legislația aplicabilă nu prevede divorțul sau nu acordă unuia dintre soți, din cauza apartenenței la unul dintre sexe, egalitate de acces la divorț sau **la** separarea de drept.

*Amendamentul*

(20) Ar trebui aplicată **totuși** legislația instanței judecătorești sesizate atunci când legislația aplicabilă nu prevede divorțul sau **separarea de drept sau** nu acordă unuia dintre soți, din cauza apartenenței la unul dintre sexe, egalitate de acces la divorț sau separarea de drept **și nici nu asigură egalitatea de tratament în aceste privințe.**

*Justificare*

*Pentru a proteja atât drepturile fundamentale ale femeilor, cât și pe cele ale bărbaților, trebuie garantată o egalitate de acces și de tratament în timpul divorțului sau al separării de drept.*

**Amendamentul 6**

**Propunere de regulament  
Considerentul 20a (nou)**

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

**(20a) Statele membre ar trebui să ia în considerare posibilitatea de aplicare a dispozițiilor prezentului regulament și în cazul separării cuplurilor care au încheiat un parteneriat declarat în cazul normelor divergente în materie de conflict de legi, până la elaborarea de dispoziții specifice pentru aceste cazuri, luându-se în considerare diferitele sisteme de drept din statele membre. Prin prezenta nu se creează obligația legală de recunoaștere a parteneriatelor declarate.**

*Justificare*

*Domeniul de aplicare al prezentului regulament se limitează la divorț și separare de drept, nu însă și la anularea parteneriatelor declarate. Domeniul de aplicare ar trebui extins pentru a preîntâmpina discriminările împotriva parteneriatelor declarate.*

**Amendamentul 7**

**Propunere de regulament**  
**Considerentul 21**

*Textul propus de Comisie*

(21) În circumstanțe excepționale, considerente de interes public ar trebui să dea instanțelor judecătorești ale statelor membre posibilitatea de a nu aplica legislația străină, atunci când aplicarea acesteia într-un anumit caz ar fi vădit incompatibilă cu ordinea publică a instanței sesizate. Cu toate acestea, instanțele judecătorești nu ar trebui să poată aplica excepția de ordine publică pentru a refuza legislația unui alt stat membru, în cazul în care aceasta ar încălca dispozițiile Cartei Drepturilor Fundamentale, în special articolul 21, care interzice orice tip de discriminare.

*Amendamentul*

(21) În circumstanțe excepționale, considerente de interes public ar trebui să dea instanțelor judecătorești ale statelor membre posibilitatea de a nu aplica legislația străină, atunci când aplicarea acesteia într-un anumit caz ar fi vădit incompatibilă cu ordinea publică a instanței sesizate. Cu toate acestea, instanțele judecătorești nu ar trebui să poată aplica excepția de ordine publică pentru a refuza legislația unui alt stat membru, în cazul în care aceasta ar încălca dispozițiile Cartei drepturilor fundamentale **a Uniunii Europene**, în special articolul 21, care interzice orice tip de discriminare **și articolul 23, care garantează egalitatea între femei și bărbați în toate domeniile.**

*Justificare*

*Pentru a respecta drepturile fundamentale ale cetățenilor europeni este important ca excepția de ordine publică să fie limitată.*

**Amendamentul 8**

**Propunere de regulament**  
**Articolul 1 – alineatul 1**

*Textul propus de Comisie*

(1) Prezentul regulament se aplică divorțului și separării de drept în situațiile **în** care **există** un conflict de legi.

*Amendamentul*

(1) Prezentul regulament se aplică divorțului și separării de drept, **precum și anulării căsătoriilor**, în situațiile care **presupun** un conflict de legi.

*Justificare*

*Există situații în care faptul că nu este încă divorțată este foarte important pentru femeie. O extindere a domeniului de aplicare este, prin urmare, binevenită. Reformulare, pentru a clarifica, astfel, cazurile concrete în care se aplică regulamentul.*

## Amendamentul 9

### Propunere de regulament Articolul 3 – alineatul 3 – paragraful 1

#### *Textul propus de Comisie*

(3) Acordul menționat la alineatul (2) este redactat în scris, datat și semnat de ambii soți. **Orice comunicare sub formă electronică care permite consemnarea durabilă a acordului este considerată ca reprezentând o formă scrisă.**

#### *Amendamentul*

(3) Acordul menționat la alineatul (2) este redactat în scris, datat și semnat de ambii soți **și legalizat de către un notar.**

## Amendamentul 10

### Propunere de regulament Articolul 5

#### *Textul propus de Comisie*

În cazul în care legislația aplicabilă în temeiul articolelor 3 sau 4 nu prevede divorțul sau nu acordă unuia dintre soți, din cauza apartenenței la unul dintre sexe, egalitate de acces la divorț sau la separarea de drept, se aplică legea forului.

#### *Amendamentul*

În cazul în care legislația aplicabilă în temeiul articolelor 3 sau 4 nu prevede divorțul sau **separarea de drept sau** nu acordă unuia dintre soți, din cauza apartenenței la unul dintre sexe, egalitate de acces la divorț sau la separarea de drept **sau nu asigură egalitatea de tratament în aceste privințe**, se aplică legea forului.

#### *Justificare*

*Pentru a proteja atât drepturile fundamentale ale femeilor, cât și cele ale bărbaților, trebuie garantată o egalitate de acces și de tratament în timpul divorțului sau al separării de drept.*

## Amendamentul 11

### Propunere de regulament Articolul 7

#### *Textul propus de Comisie*

Aplicarea unei dispoziții din legislația desemnată în temeiul prezentului regulament nu poate fi înlăturată decât dacă o astfel de aplicare este vădit incompatibilă cu ordinea publică a forului.

#### *Amendamentul*

Aplicarea unei dispoziții din legislația desemnată în temeiul prezentului regulament nu poate fi înlăturată decât dacă o astfel de aplicare este vădit incompatibilă cu ordinea publică a forului.



***Cu toate acestea, instanțele judecătorești nu ar trebui să poată aplica excepția de ordine publică pentru a refuza legislația unui alt stat membru, în cazul în care aceasta ar contraveni Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special articolului 21 din aceasta, care interzice orice formă de discriminare, și articolului 23, care garantează egalitatea între femei și bărbați în toate domeniile.***

#### *Justificare*

*Pentru a respecta drepturile fundamentale ale cetățenilor europeni este important ca excepția de ordine publică să fie limitată.*

## PROCEDURĂ

<b>Titlu</b>	Punerea în aplicare a unei cooperări consolidate în domeniul legislației aplicabile divorțului și separării de drept
<b>Referințe</b>	COM(2010)0105 – C7-0315/2010 – 2010/0067(CNS)
<b>Comisia competentă în fond</b>	JURI
<b>Aviz emis de către</b> Data anunțului în plen	FEMM 7.10.2010
<b>Raportor pentru aviz:</b> Data numirii	Angelika Niebler 4.5.2010
<b>Examinare în comisie</b>	28.10.2010      30.11.2010
<b>Data adoptării</b>	30.11.2010
<b>Rezultatul votului final</b>	+:            20 -:            0 0:            2
<b>Membri titulari prezenți la votul final</b>	Andrea Češková, Marije Cornelissen, Tadeusz Cymański, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Iratxe García Pérez, Lívia Járóka, Philippe Juvin, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Siiri Oviir, Nicole Sinclaire, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Eva-Britt Svensson, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Anna Záborská
<b>Membri supleanți prezenți la votul final</b>	Izaskun Bilbao Barandica, Vilija Blinkevičiūtė, Antigoni Papadopoulou, Sirpa Pietikäinen